

Όνοματεπώνυμο:
Μάθημα:
Ύλη:
Επιμέλεια διαγωνίσματος:
Αξιολόγηση :

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Θέμα Α1

Να δώσετε τον ορισμό των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- A. Ούλεν
- B. Εθνικόν Κομιτάτον
- Γ. Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών

Μονάδες 15

Θέμα Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως σωστή, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

1. Πρώτος διοικητής της Εθνικής Τράπεζας ήταν ο Γεώργιος Σταύρου.
2. Ένας από τους παράγοντες που προώθησαν την κατασκευή οδικού δικτύου στην Ελλάδα κατά τον 19ο αιώνα ήταν οι πιο γρήγοροι ρυθμοί αστικοποίησης.
3. Το Εθνικό Κόμμα του Κ. Μαυρομιχάλη διέφερε σημαντικά από το ραλλικό κόμμα.
4. Το Β' ψήφισμα όριζε ότι δημόσιοι υπάλληλοι μπορεί να είναι όσοι αποδεδειγμένα συμμετείχαν σε πολεμικά γεγονότα της Επανάστασης μέχρι το 1829.
5. Η συνθήκη ειρήνης της Κωνσταντινούπολης προέβλεπε ρυθμίσεις στη θεσσαλική συνοριακή γραμμή με μικρές βελτιώσεις υπέρ των Τούρκων.

Μονάδες 10

Θέμα Β1

Ποιοι παράγοντες δεν επέτρεψαν τη δημιουργία εργατικού κινήματος στην Ελλάδα σε όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα και μέχρι τους Βαλκανικούς Πολέμους;

Μονάδες 12

Θέμα Β2

Πώς η πτώχευση του 1893 και η κρίση του 1932 επηρέασαν την **πολιτική** ζωή της Ελλάδας;

Μονάδες 13

Θέμα Γ1

Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στον τρόπο αντιμετώπισης των Ερμουπολιτών από τους κατοίκους της Άνω Σύρου.

Μονάδες 25

ΠΗΓΗ 1

Οι κάτοικοι της Άνω Σύρου και οι Ερμουπολίτες

Οι εντόπιοι γενικώς εφάρωντο προσηνώς προς τους πρόσφυγες και ετήρουν μάλλον επιφυλακτικήν στάσιν απέναντι αυτών, διότι ενόμιζον, ότι ούτως απέφυγον την σύγκρουσιν είτε προς την ελληνικήν είτε προς την τουρκικήν κυβέρνησιν. Παρά ταύτα όμως (...). ανησυχούν εκ της διαρκούς προσελεύσεως και συσσωρεύσεως των προσφύγων εις την παραλίαν της νήσου. (...) Η αμφίρροπος όμως στάσις των καθολικών κατά τας αρχάς της ελληνικής επαναστάσεως, ως και αι διά κτηματικούς λόγους κυρίως εγερθείσαι εν Σύρῳ ἐρίδες μεταξύ εντοπίων και προσφύγων, ανέξesan και εσυνειδητοποίησαν την από αιώνων υπολανθάνουσαν θρησκευτικήν διαίρεσιν των κατοίκων.

Πραγματικώς οι πρόσφυγες ελθόντες εγκατεστάθησαν εις γαίας καλλιεργημένας και ακαλλιεργήτους, αι οποίαι ήσαν και οι περισσότεραι, ανηκούσας εις τους εντοπίους. (...) Το ότι εσημειώθησαν επεισόδια μεταξύ γηγενών και προσφύγων διά κτηματικούς λόγους δεν είναι διόλου άξιον απορίας, διότι ήδη τοιαύτα είδομεν μεταξύ Σουλιωτών και εντοπίων Δυτ. Στερεάς Ελλάδος ως προς το Ζαπάντι, και μάλιστα διά γαίας άλλοτε τουρκικάς και όχι των εντοπίων. (...)

Τας εν Σύρω έριδας υπεξέκαιον οι ιερείς αμφοτέρωντων δογμάτων κηρύττοντες την μη ανοχήν και γινόμενοι ούτω η πέτρα του σκανδάλου. (...) Οι καθολικοί εν μέσω του πλήθους των προσφύγων απετέλουν θρησκευτικήν τινα ούτως ειπείν μειονότητα, προς προστασίαν της οποίας εξηκολούθουν να αγρυπνούν οι Γάλλοι.

Απ. Βακαλόπουλος, Πρόσφυγες και προσφυγικόν ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821, Ιστορική Μελέτη, Εν Θεσσαλονίκη 1939, σελ.69-72

ΘΕΜΑ Γ2

Αξιοποιώντας το παρακάτω παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις να παρουσιάσετε: α. τους λόγους που οδήγησαν στην πτώχευση του 1893 και β. Τα αποτελέσματα της λειτουργίας του ΔΟΕ στην ελληνική οικονομία.

Μονάδες 25

Η ραγδαία αύξηση του δημοσίου χρέους, κυρίως στις δύο τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα, οδήγησε στην κατάρρευση του όλου δημοσιονομικού ελέγχου. Το σύνολο του δημοσίου χρέους προέκυπτε από τα δάνεια που είχε συνάψει κατά καιρούς η Ελλάδα, αρχής γενομένης από το δάνειο του 1833 - το λεγόμενο «Δάνειο των 3 Μεγάλων Δυνάμεων».

Το πρόβλημα της χρήσης των δανείων άρχισε ήδη από την πρώτη αυτή δανειακή πράξη του ελληνικού κράτους, αφού από το συνολικό ποσό μόνο το 1/3 περίπου δαπανήθηκε για τον σκοπό ένεκα του οποίου έγινε η σύμβαση, δηλαδή για τη συντήρηση του ελληνικού στρατού και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Το υπόλοιπο χρησιμοποιήθηκε για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της διοίκησης, αλλά κυρίως παλαιότερες απαιτήσεις σε τοκοχρεολύσια.

Η σύναψη του δανείου αυτού, υπό την εγγύηση των Μεγάλων Δυνάμεων, έθεσε ουσιαστικά την ελληνική οικονομία υπό μόνιμη πολιτική και οικονομική κηδεμονία. Ο δανεισμός του ελληνικού κράτους σε χρυσό υπό την εγγύηση των Μεγάλων Δυνάμεων ακολούθησε μια πορεία συνεχούς ανόδου, από το 1833 και μετά, ιδίως μετά το 1868, καθώς μεσολάβησε ένα διάστημα συγκράτησης για περίπου 3 δεκαετίες. Από το 1868 όμως η δανειοδότηση του ελληνικού Δημοσίου ακολούθησε φρενήρεις ρυθμούς, στο όνομα της κάλυψης των αναγκών διοίκησης, αλλά κυρίως ενόψει μεγάλων επενδύσεων σε δημόσια έργα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα 60 εκατ. χρυσά φράγκα του 1833, το ύψος των εθνικών δανείων σε χρυσό στις 31 Δεκεμβρίου 1898 έφτανε, μετά τις καταβολές των τόκων, στα 620 εκατομμύρια! Το ποσό μάλιστα αυτό σχηματίστηκε ανάμεσα στα έτη 1881 και 1898, δηλαδή σε περίπου 17 χρόνια. Ήταν τέτοια η επιβάρυνση του ελληνικού Δημοσίου ετησίως από τα τοκοχρεολύσια των δανείων αυτών, ώστε μόνον μέσα σε μία χρονιά, υπό καθεστώς μάλιστα

διεθνούς οικονομικού ελέγχου, το συνολικό δημόσιο χρέος ανήλθε από τα 620 εκατομμύρια που ήταν στις 31/12/1898 στα 766 εκατομμύρια στις 31/12/1899.

Η τεράστια αυτή διαφορά προήλθε μεν από τη σύναψη και νέου δανείου 150 εκατομμυρίων, στο οποίο κατέφυγε το ελληνικό κράτος, με συμφέροντες όρους επιτοκίου -2,5%, ενώ τα προηγούμενα ήταν στο 5%- ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των προηγούμενων δανείων. Αλλά, μετά και την αφαίρεση αυτού του νέου δανείου, το συνολικό χρέος επανέρχεται στα προηγούμενα επίπεδα του 1898, γεγονός που καταδεικνύει την πραγματικά δυσβάστακτη υποχρέωση καταβολής τοκοχρεωλυσιών. Μάλιστα, ανάμεσα στον Δεκέμβριο του 1898 και τον Δεκέμβριο του 1899 και ενώ η Επιτροπή Ελέγχου βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία, η μείωση του συνολικού χρέους δεν ξεπερνά τα 2 εκατ., δηλαδή ποσοστό 0,26%, που ασφαλώς αντιπροσωπεύει μια πραγματικά ελάχιστη μείωση, σε σχέση με τις προσδοκίες που γέννησε η επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου, ως προς την προοπτική μείωσης του δημόσιου χρέους. Και μόνον αυτός ο υπολογισμός καθιστά σαφή την πλήρη αδυναμία του ελληνικού κράτους να μπει σε μια διαδικασία απεμπλοκής από το βάρος του εξωτερικού δημόσιου χρέους.

Επομένως, στα δύο χρόνια λειτουργίας της Διεθνούς Επιτροπής Ελέγχου, καμία ουσιαστική πρόοδος δεν σημειώθηκε στην κατεύθυνση ορθολογικής αντιμετώπισης των κρατικών δαπανών και απεμπλοκής σταδιακά του Δημοσίου από το βαρύ εξωτερικό και εσωτερικό χρέος. Σε αυτό το διάστημα των δύο ετών, το δημόσιο χρέος παρέμεινε σχεδόν σταθερό και ουσιαστικά εκείνο που άλλαξε ήταν η παροχή εγγυήσεων προς τους δικαιούχους, που έβλεπαν έτσι το ελληνικό Δημόσιο να είναι υπό την πραγματική κηδεμονία τους.

Έτσι η επιβολή του ελέγχου και η λειτουργία της διεθνούς οικονομικής επιτροπής είχαν ελάχιστη οικονομική σημασία για το ελληνικό Δημόσιο, εφόσον ουσιαστικά αυτό δεν ήταν πλέον σε θέση να ανταποκριθεί υπό οποιεσδήποτε συνθήκες διαχείρισης. Δηλαδή, το πρόβλημα του ελληνικού Δημοσίου δεν ήταν πρόβλημα διαχείρισης και λανθασμένου προσανατολισμού, αλλά πρόβλημα αντικειμενικό. Κυρίως πρόβλημα πόρων.

(Απόστολος Διαμαντής, ΙΕΕΤ, διασκευή)